

Sygn. akt VI Gz 361/15

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

przewodniczący: **SSO Andrzej Borucki**

SSO Barbara Frankowska

SSO Anna Walus - Rząsa (spr.)

protokolant: asystent sędziego Agnieszka Wasilewska - Kardyś

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: **(...) Bank S.A. w W.**

przeciwko dłużnikowi: **R. C.**

o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu

na skutek zażalenia dłużnika na postanowienie Sądu Rejonowego w Przemyślu V Wydziału Gospodarczego z dnia 28 listopada 2014 r., sygn. akt V GCo 128/14 w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu

postanawia:

I. **Oddalić** zażalenie,

II. **Zasądzić** na rzecz wierzyciela (...) Bank S.A. od dłużnika R. C. kwotę **32,12 zł. (trzydzieści dwa złote 12/100)** tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Przemyślu V Wydział Gospodarczy nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 30 maja 2014 r., wystawionemu przez wierzyciela (...) Bank S.A. przeciwko dłużnikowi R. C. celem wyegzekwowania zadłużenia wynikającego z tytułu umowy kredytu nr (...) z dnia 30 listopada 2011 r. z ograniczeniem odpowiedzialności dłużnika do łącznej kwoty 244 564,76 zł. oraz zasądził od dłużnika na rzecz wierzyciela kwotę 82,12 zł tytułem zwrotu kosztów.

W uzasadnieniu dla powyższego Sąd Rejonowy podał, powołując się na art. 96 ust. 1 i 2 i 97 Prawa bankowego oraz art. 786² § 1 kpc i art. 781 § 2 kpc że wierzyciel wystawił zgodnie z wymogami określonymi w w/w przepisach tytuł egzekucyjny. Dłużnik poddał się egzekucji, zaś roszczenie wynika z czynności bankowej.

Uczestnik wniósł zażalenie na powyższe postanowienie, zaskarżając je w całości.

W uzasadnieniu podniósł naruszenie :

-art. 97 ust. 1 i 2 ustawy Prawo bankowe w zw. z art. 786² § 1 kpc i art. 233 § 1 kpc poprzez błędne zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, iż dłużnik złożył na piśmie oświadczenie o poddaniu się egzekucji w sytuacji, gdy w umowie łączącej strony z dnia 30.11.2011 r. nr (...) brak takiego oświadczenia, w związku z czym brak podstaw do nadania klauzuli wykonalności z uwagi na treść art. 97 ust. 1 Prawa bankowego określającego przesłanki do nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu,

-art. 97 ust. 2 Prawa bankowego poprzez błędne zastosowanie skutkujące nadaniem klauzuli wykonalności ponad kwotę ujętą w bankowym tytule egzekucyjnym tj. 244 564,76 zł. w sytuacji, gdy bankowy tytuł egzekucyjny opiewa łącznie na kwotę 180 547,21 zł.,

- naruszenie art. 97 ust. 1 i 2 Prawa bankowego w zw. z art. 786² § 1 kpc poprzez błędne zastosowanie skutkujące nadaniem klauzuli wykonalności co do odsetek umownych w kwocie 82 352,19 zł. w sytuacji, gdy z umowy oraz pism wierzyciela wynika, iż roszczenie w tym zakresie przysługuje mu jedynie w kwocie 3 264,73 zł.,

- naruszenie art. 96 ust. 2 in fine kpc poprzez niezastosowanie i nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nieposiadającemu podpisów osób uprawnionych do działania w imieniu banku,

- naruszenie art. 96 ust. 2 ustawy Prawo bankowe , art. 97 ust. 1 i 2 Prawo bankowe w zw. z art. 786² § 1 kpc poprzez błędne zastosowanie skutkujące nadaniem klauzuli wykonalności na kwotę przewyższającą znacznie roszczenie faktycznie przysługujące wierzycielowi wskutek niepominięcia przez wierzyciela roszczenia z umowy kredytu o wartość zabezpieczenia tejże umowy, którą stanowił pojazd marki T. (...) nr (...) na podstawie umowy przewłaszczenia z dnia 30.11.2011 r., a wskutek złożenia oświadczenia wierzyciela z dnia 3.12.2013 r. o wypowiedzeniu umowy kredytu, stał się on w całości własnością wierzyciela i winien pomniejszyć wartość roszczenia wierzyciela o jego wartość rynkową.

Dłużnik wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu przytoczył argumenty na poparcie podniesionych zarzutów.

W odpowiedzi na zażalenie wierzyciel wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Postanowieniem z dnia 25 września VI Gz 253/15 Sąd Okręgowy w Rzeszowie zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Przemyślu z dnia 8 kwietnia 2015 r., sygn. akt V GCo 128/14 w ten sposób, że zawiesił postępowanie egzekucyjne prowadzone z wniosku wierzyciela sygn. akt (...), pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie skarżącego nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż w sprawie znajdzie zastosowanie art. 786² kpc i art. 96 oraz 97 ustawy Prawo bankowe pomimo ich uchylenia z dniem 27 listopada 2015 r. na mocy art. 1 pkt 4 i art. 2 ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw[1] z dnia 25 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1854), a to w zw. z art. 11 powołanej wyżej ustawy, zgodnie z którym:

2. Jeżeli przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydano postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, dalsze postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności toczy się według przepisów dotychczasowych.

3. Bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Jako, że klauzulę wykonalności nadano bankowemu tytułowi postanowieniem z dnia 28 listopada 2014 r. , dalsze postępowanie toczy się w oparciu o przepisy dotychczasowe.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia.

W bankowym tytule egzekucyjnym należy oznaczyć bank, który go wystawił, i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również czynność bankową, z której wynikają dochodzone roszczenia oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia. Bankowy tytuł egzekucyjny należy opatrzyć pieczęcią banku wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w imieniu banku (art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe).

Postępowanie o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności ma charakter postępowania uproszczonego i formalnego. W myśl art. 786² § 1 kpc sąd bada, czy dłużnik poddał się egzekucji, oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem lub z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności. Przepis ten pozostaje w związku z art. 96-97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, które normują zasady wystawiania przez banki tytułów egzekucyjnych, ich treść oraz skuteczność.

W świetle przytoczonego unormowania, zasadnym jest wniosek, że sądowa kontrola bankowych tytułów egzekucyjnych, dokonywana w postępowaniu klauzulowym, przeprowadzana jest w ograniczonym zakresie.

W szczególności Sąd nie może dokonywać oceny istnienia i zasadności roszczenia wierzyciela ani obowiązku dłużnika stwierdzonego w tytule egzekucyjnym. Wykluczone jest również badanie materialnoprawnych zdarzeń powstałych po wydaniu tytułu egzekucyjnego, które mogły mieć wpływ na istnienie roszczenia lub jego zakres.

W świetle powyższego niezasadne są zarzuty zmierzające do zakwestionowania istnienia zobowiązania objętego bankowym tytułem egzekucyjnym co do wysokości. Zarzuty takie nie podlegają badaniu w postępowaniu toczącym się w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności. Merytoryczną obronę skarżącego zapewniają inne środki przewidziane w przepisach prawa. Mianowicie dłużnik banku może wnieść powództwo przeciwegzekucyjne, w którym może podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wierzytelności banku, objętej bankowym tytułem egzekucyjnym zaopatrzoną w klauzulę wykonalności. Chodzi tu o zarzuty powstałe przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego, przed wydaniem klauzuli wykonalności i po jej wydaniu. W grę mogą wchodzić np. zarzuty nieistnienia wierzytelności banku lub istnienia roszczenia w mniejszej wysokości niż ujęte w tytule. /Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, A.Zieliński, s. 1443, C.H. BECK 2010/.

R. legis komentowanej regulacji można upatrywać jedynie w tym, że daje ona gwarancję, iż w postępowaniu klauzulowym nie będą badane złożone zagadnienia materialnoprawne, a w szczególności treść umowy zawartej przez bank z jego klientem, czy fakt spełnienia przez klienta świadczenia, do którego był zobowiązany /Kodeks postępowania cywilnego. Tom II. Komentarz do artykułów 730-1217red. prof. zw. dr hab. Janusz Jankowski Rok wydania: 2015 Wydawnictwo: C.H.Beck/.

W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu sąd nie jest uprawniony do badania materialnoprawnych zarzutów dłużnika banku, zwłaszcza dotyczących dokonanej przez dłużnika spłaty zadłużenia na podstawie uzgodnień z bankiem /Postanowienie Sądu Okręgowego w Elblągu - I Wydział Cywilny z 2013-04-26 I Cz 217/13/.W przypadku tytułów egzekucyjnych nie pochodzących od sądu może kwestionować

zasadność treści tych tytułów, tzn. powoływać się także na zdarzenia zaszłe przed jego powstaniem, a skutkujące bezzasadnością roszczenia stwierdzonego tym tytułem. /Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - VI Wydział Cywilny z 2013-01-18, VI ACa 565/12/.

Zaznaczenia jeszcze raz wymaga, iż w drodze zażalenia należy zwalczać uchybienia formalne popełnione przez sąd w toku postępowania co do nadania klauzuli wykonalności (uchw. SN z 17.4.1985 r., III CZP 14/85, OSNC 1985, Nr 12, poz. 192).

W przedmiotowej sprawie nie doszło zaś do uchybień formalnych.

Wskazać należy, iż przedłożony przez wierzyciela bankowy tytuł egzekucyjny spełnia wymogi określone w art. 96 ust. 2 i art. 97 Prawa bankowego: zawiera określenie banku, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona, dłużnika zobowiązanego do zapłaty, wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności, datę wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, jak również oznaczenie czynności bankowej, z której wynikają dochodzone roszczenia, oraz wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia.

Zawiera także pieczęć banku i podpisy osób uprawnionych do działania w imieniu banku. Niezasadnym bowiem był kolejny zarzut dłużnika, a to braku umocowania osoby podpisanej na bankowym tytule egzekucyjnym do jego wystawienia.

Na powyższą okoliczność zostało przedłożone pełnomocnictwo nr (...) z dnia 21 lutego 2012 r. /kopia poświadczona notarialnie/ oraz odpis pełny z KRS wierzyciela z daty 7 lutego 2012 r. /kopia poświadczona notarialnie/, z których wynika umocowanie udzielone przez osoby uprawnione do reprezentacji wierzyciela, do wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego przez osobę na nim podpisaną.

Niezasadnym był także zarzut braku oświadczenia dłużnika. Do wniosku wierzyciel dołączył pisemne oświadczenie dłużnika w oryginale z daty 30 listopada 2011 r. o poddaniu się egzekucji, które spełnia wymogi określone w art. 96 ust. 2 Prawa bankowego tj. określa kwotę zadłużenia do 244 564,76 zł., do której bank może wystawić bankowy tytuł egzekucyjny oraz termin, do którego bank może wystąpić o nadanie temu tytułowi klauzuli wykonalności (5 grudzień 2017 r.). Z oświadczenia tego wynika wprost, iż dotyczy wszelkich roszczeń (...) Bank S.A. w W. o zapłatę, jakie mogą wynikać z umowy kredytu nr (...) z dnia 30 listopada 2011 r.

Niezasadnym był zarzut co do nadania klauzuli wykonalności co kwoty przewyższającej kwotę z tytułu egzekucyjnego. Wbrew twierdzeniom dłużnika, bankowy tytuł egzekucyjny nie dotyczy wyłącznie kwoty 180 547,21 zł., ale w pkt II obejmuje także dalsze odsetki do dnia zapłaty. Z istoty odsetek za opóźnienie wynika, iż nie można określić z góry wysokości należnej z tego tytułu kwoty.

Jednocześnie dopuszczalne jest nadanie sądowej klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, w którym bank zastrzega sobie prawo egzekwowania odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia głównego, powstałe po wystawieniu tego tytułu (art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, Dz.U. Nr 140, poz. 939). /Uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 1999-01-26, III CZP 55/98/.

Natomiast godnie z art. 783 § 1 kpc postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności w razie potrzeby oznacza świadczenie podlegające egzekucji i zakres egzekucji. W takich przypadkach z treści tytułu egzekucyjnego może wynikać ograniczenie odpowiedzialności dłużnika do określonej wysokości. W przedmiotowej sprawie ograniczenie tej odpowiedzialności do kwoty wskazanej w klauzuli wynikało z treści oświadczenia dłużnika o poddaniu się egzekucji, a to właśnie do kwoty 244 564,76 zł. Oświadczenie o tej treści było prawidłowym i dopuszczalnym. Jeżeli bowiem ze względu na charakter czynności bankowej dłużnik nie może sprecyzować w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji kwoty świadczenia, to powinien on wskazać górną jej wysokość, zakreślając w ten sposób dopuszczalną granicę egzekucji /postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 1999-08-26, III CA 4/99/.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Z tych względów, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia w jego pkt I na podstawie powołanych powyżej przepisów oraz art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Orzekając w pkt II w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniowego Sąd Okręgowy miał na uwadze, iż postanowieniem z dnia 25 września 2015 r. sygn. akt VI Gz 253/15 Sąd Okręgowy pozostawił w oparciu o art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w przedmiocie zawieszenia postępowania, w orzeczeniu kończącym postępowanie. Przepis art. 108 § 1 kpc zawiera zasadę koncentracji i unifikacji kosztów, która przeciwstawia się zasadzie rozdrabniania kosztów procesu i uzależniania ich od wyników poszczególnych czynności procesowych np. zażaleń. Zasada ta wyraża się w tym, że o kosztach sąd rozstrzyga w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w danej instancji. Zgłoszone zaś w postępowaniu zażaleniowym koszty są rozliczane w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie w zależności od wyniku postępowania, nie zaś od wyniku postępowań incydentalnych. W przedmiotowej sprawie zważywszy na ostateczny wynik postępowania, Sąd uwzględnił wniosek wierzyciela reprezentowanego przez pełnomocnika nie będącego pełnomocnikiem profesjonalnym, o zwrot celowych i koniecznych kosztów, na które na etapie postępowania zażaleniowego złożyły się opłata skarbową od kolejnego pełnomocnictwa i koszt notarialnego poświadczenia dokumentów wykazujących umocowanie. Niezasadnym zaś w myśl art. 108 § 1 kpc i zasady unifikacji i koncentracji kosztów był wniosek o ich zasądzenie na rzecz przegrywającego sprawę dłużnika reprezentowanego przez fachowego pełnomocnika, tak powstałych w sprawie incydentalnej o sygn. VI Gz 253/15 tj. w przedmiocie zawieszenia postępowania egzekucyjnego, jak i niniejszej kończącej postępowanie, a to w myśl art. 108 § 1 kpc i 98 kpc w zw. art. 391 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.